

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 418/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. júna 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených spoločnosťou PUCHALLA, SLÁVIK & partners, s. r. o., Advokátska kancelária, Kmeťova 24, Košice, vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 To 11/2013 z 25. marca 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]
o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. mája 2015 osobne do podateľne doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ 1“), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ 2“), a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ 3“, spolu len „sťažovatelia“),

vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 To 11/2013 z 25. marca 2015.

Zo sťažnosti vyplýva, že 11. júna 2013 bola na sťažovateľov podaná obžaloba pre zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 261 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom subvenčného podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 225 ods. 1 a 5 Trestného zákona. Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný trestný súd“), č. k. BB-3 T 16/2013-597 z 8. októbra 2013 boli sťažovateľ 1 a sťažovateľ 2 odsúdení za prečin subvenčného podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 225 ods. 1 a 2 Trestného zákona a sťažovateľ 3 pre účasť formou pomoci k prečinu subvenčného podvodu spolupáchatelstvom podľa § 21 ods. 1 písm. d) a § 20 k § 225 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Sťažovateľom boli uložené peňažné tresty, ako aj náhradné tresty odňatia slobody pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu.

Na hlavnom pojednávaní konanom 8. októbra 2013 po vyhlásení rozsudku prokurátorka podala proti vyhlásenému rozsudku odvolanie v tomto znení: *„Podávam odvolanie u všetkých obžalovaných, čo sa týka viny a trestu. Odvolanie zdôvodním v písomne vypracovanom zdôvodnení odvolania po doručení rozsudku.“*

Až v písomnom odôvodnení odvolania z 18. novembra 2013 prokurátorka uviedla, že odvolanie podané priamo na hlavnom pojednávaní 8. októbra 2013 podala v neprospech sťažovateľov.

Sťažovatelia už vo vyjadrení z 2. decembra 2013, ktorým reagovali na dôvody odvolania, namietali, že odvolanie prokurátorky podané do zápisnice o hlavnom pojednávaní 8. októbra 2013 nespĺňa podmienky výslovne uvedené v ustanovení § 310 ods. 2 Trestného poriadku. Podľa tohto ustanovenia z odvolania prokurátorky, ktoré podala na hlavnom pojednávaní, musí byť zrejmé, či odvolanie smeruje v prospech alebo neprospech obžalovaného.

Za situácie, keď sťažovatelia boli uznaní za vinných len z jedného zo žalovaných trestných činov, odvolanie podané prokurátorkou do zápisnice v už uvedenom znení nemôže spĺňať podmienku vyplývajúcu z ustanovenia § 310 ods. 2 Trestného poriadku, pretože v ňom nebolo uvedené, či je podané v prospech alebo v neprospech sťažovateľov. Túto skutočnosť už nemožno podľa názoru sťažovateľov doplniť v písomnom odôvodnení odvolania s takým spätným účinkom, aby sa odvolanie podané do zápisnice považovalo za včas podané. Z uvedeného dôvodu odvolanie prokurátorky ani len nebolo účinne podané, resp. bolo podané oneskorene a malo byť najvyšším súdom podľa ustanovenia § 316 Trestného poriadku zamietnuté.

Uvedené skutočnosti obhajca sťažovateľov namietal rovnako aj na verejnom zasadnutí najvyššieho súdu 25. marca 2015 v rámci rozhodovania o odvolaniach prokurátorky a sťažovateľov.

Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 To 11/2013 z 25. marca 2013 bol rozsudok špecializovaného trestného súdu č. k. BB-3 T 16/2013–597 z 8. októbra 2013 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

V rámci ústneho a písomného odôvodnenia uznesenia najvyšší súd uviedol, že sťažovatelia majú v zásade pravdu v tom, že odvolanie prokurátorky nespĺňalo náležitosti v zmysle ustanovenia § 310 ods. 2 Trestného poriadku, avšak túto skutočnosť Trestný poriadok nepovažuje za osobitný zákonný dôvod na zamietnutie odvolania.

Podľa názoru sťažovateľov uvedeným uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu ich označených práv.

Procesný postup najvyššieho súdu pri konštituovaní rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je potrebné považovať za zásadnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, resp. na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne

bráni riadnemu, účinnému a efektívnemu uplatneniu dôležitých procesných práv obžalovaného.

Prokurátor je stranou trestného konania, ale má z hľadiska viacerých procesných inštitútov – opravné prostriedky nevynímajúc - najširšie oprávnenia. Napríklad, ako jediný môže odvolaním napadnúť rozsudok prakticky z akéhokoľvek dôvodu. Na druhej strane, výlučnosť postavenia a šírka viacerých oprávnení prokurátora vplyvujúcich na priebeh trestného konania je vyvažovaná sprísnenými požiadavkami formálneho i materiálneho charakteru kladenými na procesné úkony prokurátora priamo zákonom, ktoré faktickú nerovnosť prokurátora a obžalovaného vyvažujú. Aj ustanovenie § 310 ods. 2 Trestného poriadku predstavuje podľa názoru sťažovateľov jedno z tzv. „favor defensionis“ pojednávajúce o tom, že ak prokurátor podáva odvolanie do zápisnice na hlavnom pojednávaní, potom toto jeho odvolanie (na rozdiel napríklad od čisto neformálneho odvolania obžalovaného) má a musí ex lege obsahovať aj ďalšiu obsahovú náležitosť spočívajúcu v uvedení, či je podávané v prospech alebo v neprospech obžalovaného. Podľa názoru sťažovateľov charakter tohto ustanovenia (predstavujúceho jednu z výhod obžalovaného) dokonca vyžaduje výslovné uvedenie tejto obsahovej náležitosti aj za situácie, v ktorej by bolo zjavné, že ide o odvolanie podané v neprospech obžalovaného. Túto chýbajúcu náležitosť odvolania prokurátora nemožno doplniť v jeho písomnom odôvodnení (ako to v danom prípade prokurátorka dávno po lehote urobila) a už vôbec nie v ďalšom priebehu odvolacieho konania tak, aby odvolanie bolo podané s účinkom do zápisnice včasne podaného odvolania.

Z uvedených dôvodov odvolanie prokurátorky ani len nebolo účinne a včas podané a malo byť podľa § 316 Trestného poriadku najvyšším súdom zamietnuté ako oneskorene podané. Ak najvyšší súd svojvoľne posúdil odvolanie prokurátorky nespĺňajúce nevyhnutné zákonné náležitosti a podané oneskorene a na jeho základe (popri odvolaní sťažovateľov) zrušil rozsudok špecializovaného trestného súdu, zaťažil celé konanie zásadným zásahom do práva na spravodlivý súdny proces a rovnosť zbraní.

Uvedené pochybenie špecializovaný trestný súd nemôže žiadnym spôsobom korigovať z dôvodu viazanosti právnym názorom najvyššieho súdu. Okrem toho v ďalšom priebehu trestného konania bola sťažovateľom spôsobená ujma v tom, že pre ďalšie rozhodovanie špecializovaného trestného súdu neplatí obmedzenie vyplývajúce zo zákazu reformationis in peius, ktoré by pri posúdení odvolania prokurátorky ako oneskorene podaného nepochybne platilo. Navyše, kasačným rozhodnutím vydaným aj na podklade oneskorene podaného odvolania najvyšší súd sám od seba z dôvodu údajnej absencie zákonného dôvodu na zamietnutie odvolania zhojil nedostatočnú procesnú aktivitu a požiadavky na obligatórne zákonné náležitosti procesných úkonov kladené Trestným poriadkom na prokurátora.

Sťažovatelia žiadajú vydať tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľov na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.3.2015, sp. zn. 3 To 11/2013 porušené bolo.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.3.2015, sp. zn. 3 To 11/2013 sa zrušuje a vec sa Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vracia na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľom trovy konania vo výške 563,82 EUR do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet ich právneho zástupcu.“

II.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3 T 16/2013 z 2., 3., 4. a 8. októbra 2013 vyplýva, že po vyhlásení rozsudku sa prokurátorka vyjadrila takto: *„Podávam odvolanie u všetkých obžalovaných, čo sa týka viny a trestu. Odvolanie zdôvodním v písomne vypracovanom zdôvodnení odvolania po doručení rozsudku.“*

Z odôvodnenia odvolania prokurátorky z 18. novembra 2013 vyplýva, že na hlavnom pojednávaní konanom 8. októbra 2013 podala odvolanie proti výroku o vine a treste rozsudku špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3 T 16/213 z 8. októbra 2013 v neprospech všetkých obžalovaných.

Z vyjadrenia sťažovateľov z 2. decembra 2013 podaného ich obhajcom v reakcii na odôvodnenie odvolania prokurátorky vyplýva, že odvolanie prokurátorky podané do zápisnice o hlavnom pojednávaní 8. októbra 2013 nespĺňa podmienky uvedené v ustanovení § 310 ods. 2 Trestného poriadku, a preto ide o neúčinné, resp. oneskorene podané odvolanie, ktoré má byť zamietnuté v zmysle ustanovenia § 316 Trestného poriadku.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí najvyššieho súdu sp. zn. 3 To 11/2013 z 25. marca 2015 vyplýva, že v rámci konečného návrhu prokurátorka uviedla, že nesúhlasí s námietkou, podľa ktorej ňou podané odvolanie trpí formálnymi nedostatkami. V opačnom prípade by ju špecializovaný trestný súd vyzval na odstránenie týchto nedostatkov v zmysle § 311 ods. 3 Trestného poriadku. Podľa obhajcu sťažovateľov sa nemožno stotožniť s tvrdením prokurátorky, pretože ustanovenie § 310 ods. 2 Trestného poriadku predstavuje tzv. favor defensionis, teda výhodu, ktorú dáva zákon obžalovanému v tom zmysle, že prokurátor musí už na hlavnom pojednávaní uviesť, či podáva toto odvolanie v prospech alebo neprospech obžalovaných, pričom ustanovenie § 311 ods. 3 Trestného poriadku sa vzťahuje už na písomne podané odôvodnenie odvolania.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 To 11/2013 z 25. marca 2015 vyplýva, že ním bol zrušený rozsudok špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-3 T 16/2013 z 8. októbra 2013 a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Podľa názoru najvyššieho súdu zodpovedá skutočnosti, že prokurátorka do zápisnice o hlavnom pojednávaní po zahlásení odvolania neuviedla, či jej odvolanie smeruje v prospech alebo v neprospech obžalovaných tak, ako to ukladá ustanovenie § 310 ods. 2 Trestného poriadku. Uvedený procesný nedostatok takto podaného odvolania však nemožno považovať za zákonný dôvod na zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku ako oneskorene podaného tak, ako to žiadali

sťažovatelia, pretože nesplnenie požiadavky uvedenej v ustanovení § 310 ods. 2 Trestného poriadku nie je obsiahnuté v taxatívne vymedzených dôvodoch zamietnutia odvolania podľa § 316 Trestného poriadku.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok

vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Podľa názoru ústavného súdu treba podstatu argumentácie najvyššieho súdu považovať za dostatočnú a presvedčivú. Žiadne známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti nevykazuje. Skutočnosť, že sťažovatelia majú na vec odlišný právny názor, neznamená sama osebe porušenie ich označených práv.

Podľa § 310 ods. 1 Trestného poriadku ak osoba oprávnená podať odvolanie je prítomná pri vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa a poučená podľa § 309, predseda senátu umožní osobám oprávneným podať odvolanie vyjadriť sa a ich vyhlásenie

o opravnom prostriedku sa zaznamená do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Ak má obžalovaný obhajcu, môže urobiť také vyhlásenie po porade s obhajcom. Osoba oprávnená podať odvolanie môže oznámiť, že zatiaľ sa k možnosti využitia odvolania nevyjadruje. Do zápisnice o hlavnom pojednávaní sa zaznamená, proti ktorému výroku rozsudku odvolanie smeruje, alebo že odvolanie smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Podľa § 310 ods. 2 Trestného poriadku z odvolania prokurátora, ktoré podal na hlavnom pojednávaní, musí byť zrejmé, či odvolanie smeruje v prospech alebo neprospech obžalovaného.

Podľa § 311 ods. 1 Trestného poriadku v písomnom podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Podľa § 311 ods. 2 Trestného poriadku odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca, ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo za zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí byť zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

Podľa § 311 ods. 3 Trestného poriadku ak odvolanie nespĺňa podmienky uvedené v odseku 2, predseda senátu vyzve odvolateľa, aby nedostatok odstránil. Ak takejto výzve nevyhoví iná osoba ako obžalovaný, môže súd postupovať podľa § 70.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Z argumentácie predostretej sťažovateľmi možno vyrozumiť, že podľa ich názoru, ak prokurátor podá proti rozsudku odvolanie na hlavnom pojednávaní a v rozpore s ustanovením § 310 ods. 2 Trestného poriadku v ňom neuvedie, či smeruje v prospech alebo v neprospech obžalovaného, treba na takéto odvolanie bez ďalšieho hľadieť tak, ako keby vôbec nebolo podané (v terminológii sťažovateľov „neúčinné odvolanie“). Následne

potom sťažovatelia vyvodzujú, že za odvolanie bolo možné považovať až písomné odôvodnenie odvolania, ktoré však bolo podané už po uplynutí zákonnej odvolacej lehoty. Takto dospievajú napokon k stanovisku, podľa ktorého odvolanie prokurátorky malo byť zamietnuté ako oneskorene podané v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa názoru najvyššieho súdu sťažovateľmi namietaný procesný nedostatok odvolania podaného do zápisnice o hlavnom pojednávaní nemožno považovať za zákonný dôvod na zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku ako oneskorene podaného, pretože nesplnenie požiadavky uvedenej v ustanovení § 310 ods. 2 Trestného poriadku nie je obsiahnuté v taxatívne vymedzených dôvodoch zamietnutia odvolania podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku.

Z pohľadu ústavného súdu treba konštatovať, že z Trestného poriadku výslovne nevyplýva, ako treba naložiť s odvolaním prokurátora podaným do zápisnice o hlavnom pojednávaní bez splnenia všetkých náležitostí vyplývajúcich z ustanovenia § 310 ods. 2 Trestného poriadku. Možno teda v zásade súhlasiť s najvyšším súdom v tom zmysle, že absentuje výslovná pozitívno-právna úprava uvedenej situácie v Trestnom poriadku.

Sťažovatelia interpretujú ustanovenie § 310 ods. 2 Trestného poriadku ako akýsi „favor defensionis“ vyvažujúci slabšie procesné postavenie obžalovaného oproti prokurátorovi tým, že prokurátor (na rozdiel od obžalovaného, ktorý môže podať odvolanie v danej fáze bez vymedzenia nejakých povinných náležitostí) pri podaní odvolania priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní hneď po vyhlásení rozsudku povinne musí uviesť, či odvolanie podáva v prospech alebo v neprospech obžalovaného. Popri tejto formálnej stránke vidia sťažovatelia favor defensionis z materiálneho hľadiska v tom, že nesplnenie podmienky uviesť, či odvolanie sa podáva v prospech alebo v neprospech obžalovaného, má za následok taký stav, ako keby odvolanie vôbec nebolo podané. Vyplýva to z názoru sťažovateľov, podľa ktorého uvedené pochybenie pri podávaní odvolania už nie je možné dodatočne napraviť doplňujúcim podaním, teda so spätným účinkom tak, aby sa odvolanie považovalo za účinne podané.

Podľa názoru ústavného súdu stanovisko sťažovateľov nie je možné akceptovať.

Prokurátor, ktorý nie je s vyhláseným rozsudkom spokojný, má na výber. Môže predovšetkým podať odvolanie ihneď po vyhlásení rozsudku do zápisnice o hlavnom pojednávaní v zmysle ustanovenia § 310 ods. 1 Trestného poriadku. Zároveň vtedy platí, že z odvolania musí byť zrejmé, či smeruje v prospech alebo v neprospech obžalovaného. Môže však postupovať aj podľa ustanovenia § 309 ods. 1 Trestného poriadku, teda podať odvolanie do 15 dní od oznámenia rozsudku. V takomto prípade musí odvolanie obsahovať náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 311 ods. 1 a 2 Trestného poriadku.

Obžalovaný, ktorý nie je spokojný s vyhláseným rozsudkom, má možnosť postupovať v podstate rovnako ako prokurátor s tým rozdielom, že pri podaní odvolania ihneď po vyhlásení rozsudku do zápisnice o hlavnom pojednávaní nie je povinný uviesť, či jeho odvolanie smeruje vo vlastný prospech alebo neprospech. Tento rozdiel však vyplýva z logiky veci, pretože obžalovaný nie je oprávnený podať odvolanie vo svoj neprospech. Takéto oprávnenie má totiž iba prokurátor. Obmedzenie práva obžalovaného v tom zmysle, že je oprávnený podať odvolanie iba vo svoj prospech (nie teda vo svoj neprospech), v žiadnom prípade nemožno považovať za prejav jeho nerovnoprávneho postavenia oproti prokurátorovi. Práve naopak, je tým posilnené jeho postavenie, hoci aj proti jeho vlastnej vôli, s dôrazom na jeho vlastný objektívny prospech, keďže zákon mu neumožňuje odvolaním účinne sa domáhať prísnejšieho (pre neho objektívne nepriaznivejšieho) rozhodnutia.

Z dosiaľ uvedených skutočností možno vyvodiť, že povinnosť prokurátora uviesť v odvolaní, či toto smeruje v prospech alebo v neprospech obžalovaného, má iba informatívny význam. Slúži lepšej orientácii v tom, kde podané odvolanie v zásade smeruje.

Na podporu uvedeného záveru treba uviesť, že aj podľa dôvodovej správy k ustanoveniu § 310 ods. 2 Trestného poriadku prokurátorovi je udelená povinnosť uviesť, či

odvolanie podáva v prospech alebo v neprospech obžalovaného preto, lebo to umožní lepšiu orientáciu strán.

Uvedený záver o iba informatívnej povahe ustanovenia § 310 ods. 2 Trestného poriadku osobitne zvyrazňuje skutočnosť, že prokurátor nie je povinný postupovať podľa § 310 Trestného poriadku (teda vyjadriť sa ihneď do zápisnice o hlavnom pojednávaní po vyhlásení rozsudku, či podáva odvolanie, alebo sa vzdáva tohto práva), pretože má možnosť sa na hlavnom pojednávaní nevyjadriť a prípadné odvolanie podať až v zákonnej 15-dňovej lehote. Hoci odvolanie podané písomne v zákonnej lehote musí obsahovať všetky predpísané náležitosti, absencia niektorej, či hoci aj všetkých z nich neznamená, že sa na podané odvolanie hľadí, ako keby nebolo podané (teda ako na „neúčinné odvolanie“), pretože postačuje, ak budú absentujúce náležitosti doplnené postupom podľa § 311 ods. 3 Trestného poriadku.

Možno zhrnúť, že pokiaľ prokurátor podá postupom podľa § 310 ods. 1 Trestného poriadku odvolanie do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku bez toho, aby v zmysle § 310 ods. 2 Trestného poriadku výslovne uviedol, či odvolanie smeruje v prospech alebo v neprospech obžalovaného, nestáva sa tým toto odvolanie neúčinným, teda nemožno naň hľadiť tak, ako keby nebolo vôbec podané. Opačný výklad nemá oporu v zákone a nemožno ho z ústavnoprávneho hľadiska považovať za prejav favor defensionis obžalovaného.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2015